

Załącznik 5
do „Założeń merytorycznych i organizacyjnych
opracowania - Informacji o działalności IOS w 2017 r.”

Współpraca międzynarodowa

I. Współpraca Inspekcji Ochrony Środowiska z instytucjami i agendami Unii Europejskiej.

1. Proszę opisać działania zrealizowane w ramach współpracy z :

- Europejską Agencją Środowiska

Sieć AIRBASE

W 2017 r. WIOŚ w Zielonej Górze sprawował bieżący nadzór merytoryczny nad pracą 7 stacji monitoringu zanieczyszczeń powietrza na terenie województwa lubuskiego działających w ramach europejskiej sieci AIRBASE.

- siecią IMPEL

IMPEL TFS „Europejskie Akcje Inspekcyjne”

W 2017 r. WIOŚ w Zielonej Górze brał udział we wspólnych międzynarodowych akcjach kontrolnych w ramach projektu IMPEL TFS „Europejskie Akcje Inspekcyjne”, obejmujących inspekcje transportu odpadów przemieszczanych w obszarze przygranicznym.

Przeprowadzono 3 akcje kontrolne wspólnie z Policją, Strażą Graniczną, Inspekcją Transportu Drogowego i Lubuskim Urzędem Celno-Skarbowym:

- 22 marca – WIOŚ w rejonie Olszyny, Delegatura na autostradzie A2 – punkt poboru opłat Tarnawa;
- 28 czerwca – WIOŚ w rejonie Olszyny, Delegatura na byłym drogowym przejściu granicznym w Świecku;
- 18 października – WIOŚ w rejonie Olszyny, Delegatura na byłym drogowym przejściu granicznym w Świecku.

Działania w ramach akcji IMPEL TFS zostały przygotowane i zorganizowane przez Wydział Inspekcji WIOŚ w Zielonej Górze. W toku działań prowadzonych w ww. punktach kontroli drogowej dokonano sprawdzenia ładunków pod kątem spełniania kryteriów odpadów oraz ewentualnego rozpoznania rodzaju odpadów. W przypadkach przemieszczeń legalnych transportów odpadów weryfikowana była kompletność i prawidłowość dokumentacji im towarzyszącej, jak również zgodność rzeczywistego ładunku z zapisami w dokumentach. W stosunku do ubiegłego roku nastąpiło zwiększenie częstotliwości współpracy z innymi organami – głównie Krajową Administracją Skarbową oraz Strażą Graniczną.

*Kontrola transgranicznego przemieszczania odpadów na byłym drogowym przejściu granicznym w Świecku
Fot. Jarosław Kaszubski*

Kontrole w ramach akcji IMPEL TFS prowadzone w 2017 r. wykazały 1 przypadek nielegalnego transgranicznego przemieszczania odpadów wbrew przepisom rozporządzenia (WE) nr 1013/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 14 czerwca 2006 r. w sprawie przemieszczania odpadów. W pozostałych przypadkach nie wykazano naruszeń przepisów ww. rozporządzenia. Efektem wspólnych działań było zatrzymanie na dawnym przejściu granicznym w Świecku 18 października 2017 r. transportu 17 Mg mieszaniny odpadów: gumowych, metalowych, elementów drewnianych, papieru, z tworzyw sztucznych. Mieszanina ww. odpadów stanowiła odpad spoza listy „Zielonej” i „Bursztynowej” (załączniki III i IV do Rozporządzenia nr 1013/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 14 czerwca 2006 r. w sprawie przemieszczania odpadów) i podlegała procedurze uprzedniego zgłoszenia i zgody. Zatrzymany transport został zabezpieczony przez funkcjonariuszy Lubuskiego Urzędu Celno-Skarbowego w Gorzowie Wielkopolskim, a informacje na temat nielegalnego transgranicznego przemieszczania odpadów zostały przekazane przez tut. organ do GIOŚ.

– innymi.

Proszę opisać cel, zakres i efekty -zrealizowanych działań.

2. Proszę opisać działania zrealizowane w ramach prac-komitetów i grup roboczych formacji UE oraz programów Komisji Europejskiej

- Grupa korespondentów w sprawie przemieszczania odpadów,
- Grupa Robocza na potrzeby wdrażania Ramowej Dyrektywy Wodnej,
- Grupy robocze ds. wdrażania Ramowej Dyrektywy w sprawie Strategii Morskiej,
- Spotkania nt. Strategii UE dla regionu Morza Bałtyckiego,
- Grupa robocza ds. Międzynarodowych Aspektów Środowiska (WPIEI Basel),
- Grupa Ekspertka ds. Europejskiego Rejestru Uwalniania i Transferu Zanieczyszczeń,
- Grupa robocza ds. Międzynarodowych Aspektów Środowiska (WPIEI PRTR)
- Grupa robocza na potrzeby wdrażania Dyrektywy CAFE oraz Komitet ds. Jakości Powietrza,
- Inne

Proszę opisać cel, zakres i efekty zrealizowanych działań.

Bez udziału

3. Współpraca z JRC w zakresie wdrażania nowoczesnych technik monitoringowych i interkalibracji.

Bez udziału

II. Udział Inspekcji Ochrony Środowiska w wypełnianiu zadań wynikających dla Polski z konwencji i umów międzynarodowych

- Konwencja o ochronie środowiska morskiego obszaru morza Bałtyckiego (Konwencja Helsińska) -
- Konwencja Bazylejska o kontroli transgranicznego przemieszczania i usuwania odpadów niebezpiecznych
- Konwencja EKG ONZ w sprawie transgranicznych skutków awarii przemysłowych (Konwencja awaryjna)
- Konwencji o ochronie i użytkowaniu cieków transgranicznych i jezior międzynarodowych,
- Konwencji w sprawie transgranicznego zanieczyszczenia powietrza na dalekie odległości,
- Konwencji Wiedeńskiej o ochronie warstwy ozonowej (informacja ogólna, informacja szczegółowa w rozdziale „Monitoring środowiska”),
- Protokół w sprawie rejestrów uwalniania i transferu zanieczyszczeń do Konwencji z Aarhus o dostępie do informacji, udziale społeczeństwa w podejmowaniu decyzji oraz o dostępie do wymiaru sprawiedliwości w sprawach dotyczących środowiska
- Udział w pracach OECD,

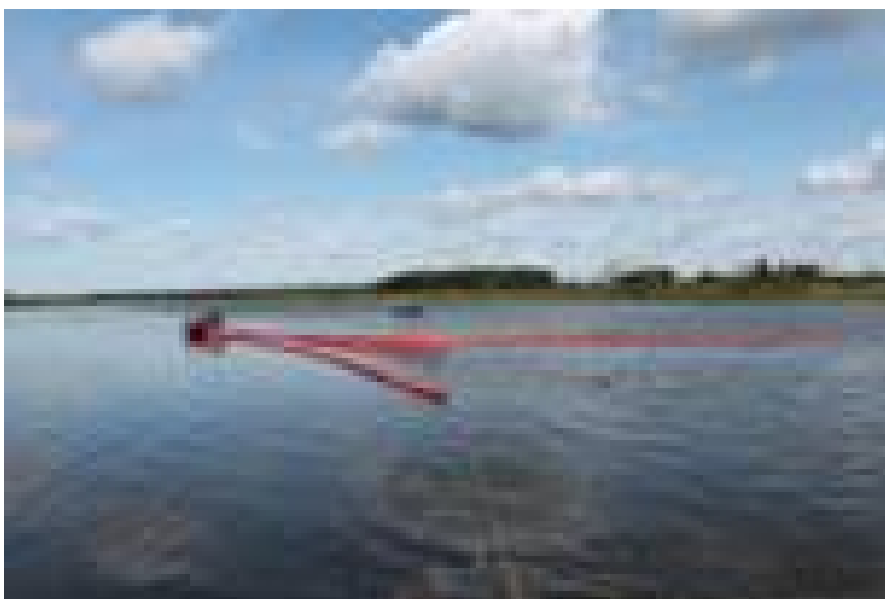
Bez udziału

- Międzynarodowa Komisja Ochrony Odry przed Zanieczyszczeniami,

Ćwiczenia w zakresie zwalczania awaryjnego zanieczyszczenia wód na Odrze oraz międzynarodowe warsztaty „Retencjonowanie wód pogaśniczych” w Słubicach

4 września 2017 r. w Ratzdorf (RFN) odbyły się polsko-niemieckie ćwiczenia w zakresie zwalczania awaryjnego zanieczyszczenia wód. Ćwiczenia zorganizowano w ramach prac Grupy Roboczej G3 „Zanieczyszczenia awaryjne” Międzynarodowej Komisji Ochrony Odry przed Zanieczyszczeniem. W ćwiczeniach uczestniczyli polscy i niemieccy strażacy, a specjaliści z Czech komentowali przebieg działań i przeprowadzili ocenę ćwiczeń. Z polskiej strony uczestniczyły jednostki PSP z Komendy Powiatowej w Słubicach i Komendy Miejskiej w Gorzowie Wielkopolskim.

Zadaniem polskich strażaków było postawienie zapory pomostowej na rzece oraz zebranie uwolnionej substancji z wykorzystaniem skimera i separatora oleju. Strona niemiecka w ramach ćwiczeń rozstawiła natomiast zapórę elastyczną wykorzystującą boję nastawną. Element ten był sprawdzeniem skuteczności działania nowej technologii w zakresie zwalczania zanieczyszczeń na rzekach szybko płynących.

*Rozstawianie zapory elastycznej na Odrze – Ratzdorf 4 września 2017 r.
Fot. Marek Demidowicz*

Podsumowanie ćwiczeń odbyło się 5 września w Collegium Polonicum w Słubicach w trakcie międzynarodowych warsztatów „Retencjonowanie wód pogaśniczych”, zorganizowanych we współpracy z Europejską Komisją Gospodarczą ONZ (UNECE). W obu wydarzeniach Lubuskiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska reprezentował kierownik Delegatury w Gorzowie Wielkopolskim oraz specjaliści ds. poważnych awarii z WIOŚ i Delegatury.

- Inne.

Proszę opisać cel i zakres oraz efekty podejmowanych działań.

III. Współpraca dwustronna

Współpraca dwustronna w podziale na poszczególne kraje (Białoruś, Czechy, Litwa, Niemcy, Słowacja, Ukraina, Norwegia, Hiszpania i inne) z uwzględnieniem zadań kontrolnych, transgranicznego przemieszczania odpadów, przeciwdziałania awariom o skutkach transgranicznych i monitoringu środowiska oraz realizacji wspólnych projektów.

Proszę opisać cel i zakres oraz efekty podejmowanych działań.

Niemcy

Grupa Robocza ds. Ochrony Powietrza

Uczestniczono w spotkaniu i przedstawiono prezentację „Polsko-niemiecka współpraca WIOŚ w Zielonej Górze w zakresie jakości powietrza” na spotkaniu Polsko-Niemieckiej Grupy Roboczej ds. Ochrony Powietrza w Görlitz (Niemcy). Spotkanie odbyło się w dniach 7-8 lutego 2017 r. W trakcie spotkania omówiono wymianę informacji w zakresie jakości powietrza, formy udostępniania informacji o jakości powietrza, roczne oceny jakości powietrza, rolę modelowania w określaniu jakości powietrza. W spotkaniu uczestniczyli przedstawiciele strony niemieckiej, Ministerstwa Środowiska, GIOŚ, WIOŚ w Szczecinie oraz przedstawiciel WIOŚ w Zielonej Górze – Przemysław Susek.

*Polsko-Niemiecka Grupa Robocza ds. Ochrony Powietrza – Görlitz 7-8 lutego 2017 r.
Fot. Przemysław Susek*

Grupa Robocza W2 „Ochrona wód” Polsko-Niemieckiej Komisji ds. Wód Granicznych

1. Badania polsko-niemieckich wód granicznych

Działania Grupy Roboczej W-2, w których uczestniczy WIOŚ w Zielonej Górze, objęły w 2017 r. m.in. dwunastokrotny pobór oraz badanie próbek wody z Nysy Łużyckiej i Odry. W ramach współpracy na wodach granicznych na Nysie Łużyckiej ustanowiono 3 punkty pomiarowo-kontrolne: powyżej m. Żarki Wielkie, powyżej Gubina (m. Sękowice) oraz poniżej Gubina (m. Żytowań), a Odrę badano w dwóch punktach pomiarowych: w Połęczku oraz Kostrzynie n/Odrą.

Badania fizyko-chemiczne obejmowały następujące wskaźniki: temperaturę, tlen rozpuszczony, odczyn, przewodność, BZT₅, OWO, azot ogólny, azot amonowy, azot azotynowy, azot azotanowy, fosfor ogólny, ortofosforany, chlorki, siarczany, zawiesinę ogólną, arsen, cynk i miedź. Spośród wskaźników chemicznych badano: kadm, ołów, nikiel i rtęć. Badania hydrobiologiczne Nysy Łużyckiej obejmowały fitobentos, zaś Odry fitoplankton. Ponadto dodatkowo w wodach Odry oznaczano zawartość chlorofilu „a”.

2. Raport o jakości polsko-niemieckich wód granicznych w 2015 r.

Corocznie następuje wymiana ze stroną niemiecką pozyskanych wyników badań wód granicznych oraz porównanie ich wartości. Na tej podstawie zostaje opracowany raport o jakości polsko-niemieckich wód granicznych, w którego opracowaniu uczestniczą także eksperci z WIOŚ w Zielonej Górze: Marek Demidowicz, który odpowiada za rozdział o zapewnieniu jakości badań oraz Marzena Masłowska i Przemysław Susek.

Dwujęzyczny, bogato ilustrowany raport zawiera m.in. ocenę jakości jednolitych części wód płynących: Nysy Łużyckiej, Odry i Odry Zachodniej oraz wód przybrzeżnych i przejściowych: Zalewu Szczecińskiego i Zatoki Pomorskiej zgodnie z Ramową Dyrektywą Wodną w latach 2013-15 oraz ocenę wieloletnią od 1992 r., a także rozdział o zapewnieniu jakości badań w celu wspólnej statystycznej oceny elementów chemicznych i fizykochemicznych.

Raport jest dostępny m.in. na stronie internetowej WIOŚ w Zielonej Górze, ma być też opublikowany na niemieckim portalu Wasserblick.

3. 36. Narada Grupy Roboczej W2 „Ochrona wód” Polsko-Niemieckiej Komisji ds. Wód Granicznych

W dniach 27-28 marca 2017 r. w hotelu „Prinz Albrecht” w Neuzelle, Niemcy, odbyła się 36. Narada Grupy Roboczej W2 „Ochrona wód” Polsko-Niemieckiej Komisji ds. Wód Granicznych. Porządek obrad obejmował m.in.: kontrolę realizacji ustaleń z ostatniej narady i podpisanie protokołu z 35. Narady Grupy Roboczej W2 oraz omówienie zadań i ustaleń z posiedzenia Komisji ds. Wód Granicznych z 2016 r. Uzgodniono dokumentację na 25. posiedzenie Polsko-Niemieckiej Komisji ds. Wód Granicznych: sprawozdanie ze stanu prac Grupy w 2016 r. oraz przyjęto plan pracy na 2018 r. W 2018 r. kontynuowane będą wspólne badania i ocena wód granicznych: Nysy Łużyckiej, Odry, Zalewu Szczecińskiego i Zatoki Pomorskiej, ukończona będzie ocena jakości wód granicznych za 2016 r., nastąpi wymiana wyników badań z 2017 r.

Omówiono także wyniki i plany prac Grupy Ekspertów ds. wód przybrzeżnych i przejściowych, Grupy Ekspertów ds. zapewnienia jakości analiz oraz Grupy Ekspertów „Monitoring”. Podsumowano prace nad raportem o jakości wód granicznych w 2015 r. oraz omówiono stan prac nad raportem o jakości wód granicznych w 2016 r. Przedstawiono pierwsze wyniki badań kwasu 2,4-D i rtęci. W naradzie uczestniczyli przedstawiciele polskich i niemieckich współdziałających instytucji. Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Zielonej Górze reprezentował Marek Demidowicz – kierownik Delegatury w Gorzowie Wielkopolskim.

4. Grupa Ekspertów „Monitoring”

1 lutego 2017 r. we Frakfurcie n/Odrą odbyło się spotkanie Grupy Ekspertów „Monitoring” działającej w ramach Grupy Roboczej W2. Na spotkaniu omówiono roczny raport z jakości wód granicznych za rok 2015 oraz najważniejsze problemy związane z realizacją monitoringu na wodach granicznych w roku 2016. Ustalono zakres tabel do przekazywania wyników badań (zakres rozszerzono o wskaźniki, dla których stwierdzono przekroczenie), terminy przekazywania danych, terminy poborów na rok 2017 oraz plan pracy Grupy Roboczej W2 na rok 2018. Na spotkaniu omówiono również wyniki badań rtęci w osadach i biocie oraz omówiono wstępne wyniki badań kwasu 2,4-D oraz rtęci w wodzie. W spotkaniu wzięli udział m.in. eksperci z WIOŚ Zielona Góra: Marzena Masłowska i Przemysław Susek.

5. Grupa Ekspertów ds. Jakości Analiz

Przedstawiciele WIOŚ w Zielonej Górze biorą także udział w pracach Grupy Ekspertów ds. Jakości Analiz, której ze strony polskiej przewodniczy Marek Demidowicz - kierownik Delegatury w Gorzowie Wielkopolskim. W 2017 r. Laboratorium WIOŚ w Zielonej Górze uczestniczyło w porównaniu międzylaboratoryjnym w Görlitz na Nysie Łużyckiej, przeprowadzonym w ramach współpracy prowadzonej przez tę grupę ekspertów.

Porównanie zorganizowane zostało przez Międzynarodową Komisję Ochrony Łaby z udziałem Grupy Roboczej W2 Polsko-Niemieckiej Komisji ds. Wód Granicznych, w dniach 12-13 czerwca 2017 r., w celu oceny jakości wyników otrzymywanych przez laboratoria wykonujące badania wód granicznych. Ważnym elementem porównania było uwzględnienie w nim etapu pobierania próbek, jako istotnego źródła niepewności. Porównanie międzylaboratoryjne miało zasięg międzynarodowy. Oprócz laboratoriów polskich, reprezentujących wojewódzkie inspektoraty ochrony środowiska w Szczecinie, Zielonej Górze i Wrocławiu, wzięły w nim udział także laboratoria czeskie i niemieckie. W sumie w eksperymencie uczestniczyło ponad 20 laboratoriów. WIOŚ w Zielonej Górze reprezentowały pracownie w Zielonej Górze i Gorzowie. Pobieranie próbek i wykonanie wstępnych pomiarów w terenie odbyło się 13 czerwca 2017 r. Jako miejsce pobierania próbek ustalono dla wszystkich uczestników most graniczny na Nysie Łużyckiej w Görlitz.

*Porównania międzylaboratoryjne Międzynarodowej Komisji Ochrony Łaby i Polsko-Niemieckiej Komisji ds. Wód Granicznych - Görlitz 13 czerwca 2017 r.
Fot. Beata Mackiewicz*

Działania terenowe poprzedzono w dniu 12 czerwca warsztatami w IBZ St. Marienthal w Ostritz. Celem warsztatów było przedstawienie uczestnikom założeń programowych i wskazówek organizacyjnych porównań międzylaboratoryjnych, a także historii zapewnienia jakości w działalności obu Komisji. W ramach warsztatów referat pt.: „Zapewnienie jakości analiz w pracach Grupy Roboczej W2 „Ochrona wód” Polsko-Niemieckiej Komisji ds. Wód Granicznych” wygłosił kierownik Delegatury Marek Demidowicz.

6. Inne

1 marca 2017 r. odbyło się spotkanie zorganizowane przez LMBV (Lausitzer und Mitteldeutsche Bergbau-Verwaltungsgesellschaft mbH) w sprawie omówienia sprawozdania z monitoringu wód płynących realizowanego na obszarze Nysy Łużyckiej po stronie polskiej i niemieckiej (w związku z poborem wód z Nysy Łużyckiej w rejonie Steinbach). Spotkanie odbyło się w Instytucie Meteorologii i Gospodarki Wodnej, Oddział we Wrocławiu. W spotkaniu wzięli udział przedstawiciele grup działających w ramach Polsko-Niemieckiej Komisji ds. Wód Granicznych, w tym również GR W2. WIOŚ w Zielonej Górze reprezentował Przemysław Susek.